

Sármellék Község Önkormányzata Képviselőtestületének

11/2004./IX.27./

R E N D E L E T E

a helyi hulladékgazdálkodási tervről

Sármellék Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 48. par. alapján a hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményeiről szóló 126/2003./VIII.15./ Kormányrendelet rendelkezéseit figyelembe véve az alábbi önkormányzati rendeletet alkotja.

I.

A rendelet célja és hatálya

1. §.

A helyi hulladékgazdálkodási terv célja a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvényben megállapított célok elérése és az alapvető hulladékgazdálkodási tervek helyi szinten való érvényesítése.

2. §.

A rendelet hatálya Sármellék Község közigazgatási területére terjed ki.

II.

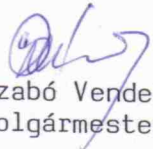
3. §.

A helyi hulladékgazdálkodási tervet e rendelet melléklete tartalmazza.


4. §.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Sármellék, 2004. szeptember 24.


Szabó Vendel
polgármester




Nagy Krisztina
körjegyző

Kihirdetve:



**SÁRMELLÉK KÖZSÉG
HELYI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVE**

2004 – 2008



2004. szeptember

**2000. évi XLIII. Tv. és a
126/2003. (VIII.15.) Korm. rendeletek
alapján
készítette:**

**Sármellék Község Önkormányzata
megbízásából a
Hazai Térségfejlesztő Rt.**

A Helyi Hulladékgazdálkodási Terv készítői:

**Hazai Térségfejlesztő Rt.
1093 Budapest, Lónyay u. 22.**

Témavezető: Dr. Veres Lajos

Vezető tervező: Kovács László

Tervező: Szőke Norbert

Szakértő: Kemény Emese

TARTALOMJEGYZÉK

| | |
|---|----|
| TARTALOMJEGYZÉK..... | 3 |
| Bevezetés..... | 4 |
| 1. A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program..... | 6 |
| 1.1. A hulladékok kezelésének racionalizálását elősegítő intézkedések meghatározása külön ágazatok szerinti hulladéktípusok alapján..... | 8 |
| 1.1.1. A hulladékkezelés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások lehetőségei, feladatai..... | 8 |
| 1.1.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések meghatározása..... | 9 |
| 1.1.3. A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, a hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések meghatározása..... | 10 |
| 1.1.4. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai..... | 11 |
| 1.2. A tervezett intézkedések végrehajtásának sorrendje és határideje..... | 12 |
| 1.3. A megvalósításhoz szükséges eszközök, megfelelő előkezelő, ártalmatlanító és hasznosító eljárások, berendezések és létesítmények meghatározása..... | 13 |
| 1.3.1. Hatékony és racionális hulladékgyűjtési szállítási rendszerek kialakítási terve..... | 13 |
| 1.3.2. Hasznosító rendszerek terve és összehangolása a területfejlesztési és a területrendezési tervekkel, valamint a településrendezési tervekkel és szabályzatokkal..... | 13 |
| 1.3.3. Ártalmatlanító telepek (technológiai, kapacitási és földrajzi telepítési) terve és összehangolása a területfejlesztési (regionális, megyei, kistérségi) tervekkel..... | 13 |
| 2. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek a tervezési időszakra vonatkozólag..... | 14 |
| 2.1.1. A hulladékkezelés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások tervezett költségei..... | 14 |
| 2.1.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések tervezett költségei..... | 15 |
| 2.1.3. A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, a hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések tervezett költségei..... | 16 |
| 2.1.4. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának tervezett költségei..... | 17 |
| 3. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek fedezésére tervezett források..... | 18 |

Bevezetés

A víz, a levegő és a talaj természetes öntisztulása¹ során hosszú időn át „feldolgozta” az odakerült hulladékot anélkül, hogy a közvetlenül vagy a különböző kölcsönhatások során keletkező bomlás- vagy szintézistermékeik a növényekre, az állatokra, és rajtuk keresztül közvetve vagy közvetlenül az emberre károsan hatottak volna. Az elmúlt évtizedekben bekövetkezett városodási, városiasodási változások, továbbá a műszaki-tudományos fejlődés hatására felfokozódott termelési-fogyasztási tevékenység következtében az ember és környezete közötti harmonikus kapcsolat megbomlott.

Az ember – főként pazarló anyagfelhasználása miatt – az indokoltnál nagyobb ütemben sajátítja ki a természeti erőforrásokat.

Az emberi tevékenység – a megváltozott szükségletek kielégítése érdekében – egyre nagyobb mértékben alakítja át a természetből kitermelt anyagokat, a természetes anyagoktól eltérő összetételű termékeket állít elő. A természetidegen anyagok termelésével, ill. elhasználódásával létrejött hulladék egyre nagyobb mennyiségben és térben koncentráltan kerül ki az ökoszisztémákba. Pl. a papír és főleg a természetidegen (műanyag) göngyölegek elterjedése – bár a fajlagos tömegcsökkenés előnyökkel jár – gyakorlatilag megszüntette a korábbi többutas fém-, üveg- és fagöngyölegeknek azokat az előnyeiket, amelyek azok tartósságából, tisztíthatóságából, többszöri felhasználhatóságából stb. származtak.

Mindezeknek a változásoknak a következtében a hulladék vagy nem alkalmas arra, hogy bekapcsolódjék a természetes körfolyamatokba, vagy ha bekapcsolódik, akkor zavarokat okozhat olyan mértékben, hogy hatását a természetes körfolyamatok már nem képesek ellensúlyozni, károsítja a természet elemeit. Továbbá a hulladék közvetlenül, ill. közvetve a természet elemein keresztül veszélyezteti magát az embert is.

A hulladék egyrészt szennyezi valamelyik környezeti elemet (vizet, levegőt, talajt), ezáltal nagy népességet érint, és a hatása sok esetben időben elhúzódó. Másrészt a hulladék egyes alkotórészei beépülnek a növényi és állati szervezetekbe, és a táplálkozási láncokon keresztül végső soron az embert is károsítja. A települési és egyes termelési hulladékok fertőző mikroorganizmusai különböző fertőző betegségek okozói lehetnek.

Az eltávolított hulladék új természeti erőforrásokkal helyettesítendő, és a hulladékban megtestesített anyag, energia és emberi munka elvesztésével a természeti erőforrások igénybevétele is indokolatlanul felgyorsul.

A gazdaságba belépő anyag mennyisége semmit sem mond annak végső sorsáról, és arról, hogy miként járul hozzá az emberek jólétéhez. Sokat árul el azonban, hogy milyen károsodás éri a környezetet a termelésében és fogyasztásában.

A hulladékgazdálkodásnak kulcsszerepe van a környezet minőségének, a természeti értékek megóvásának védelmében és a jól szervezett hulladékgazdálkodás eredményesen szolgálhatja a gazdasági célkitűzéseket is.

A magyarországi hulladékgazdálkodás egyik legfőbb hiányossága, hogy bár a gazdálkodók kötelezve vannak rá, nem rögzítik a begyűjtött hulladék mennyiségét, szerkezetére, összetételére nem végeznek méréseket. Az esetlegesen rögzített adatokat pedig központilag nem kezelik, sőt a rendelkezésre álló adatok sem mindig összemérhetőek, hiszen a mérések nem mindig ugyanazzal az eljárással készültek. Ez alapján nagyon nehéz megbecsülni az egyes települések, körzetek hulladékmennyiségét, illetve minőségét. Az erre alapuló számítások ilyenformán nem is lehetnek pontosak, csak irányadó becslések.

Magyarországon az első környezetvédelmi törvény 1976-ban született, de hatása a törvény keretjellege miatt korlátozott volt. A környezetvédelem társadalmi üggyé válása hazánkban az 1980-as évek második évére tehető. Több éves szakmai vita után a Magyar Országgyűlés 1995-ben fogadta

el a környezetvédelmének általános szabályairól szóló új törvényt (1995. évi LIII. törvény), mely a már meglévő hazai tervezési rendszerek (területrendezés, területfejlesztés, településrendezés, településfejlesztés, stb.) mellett egy új típusú tervezés alapjainak a megteremtését irányozza elő. A Nemzeti Környezetvédelmi Program kidolgozásának részletes előírásait a törvény rögzíti. Ennek alapján az Országgyűlés 83/1997. (IX. 26.) határozata rendelkezett az 1997-2002 közötti időszakra szóló első Nemzeti Környezetvédelmi Programról (továbbiakban NKP-I), és tudomásul vette a megvalósításának általános tervét. A végrehajtás éves intézkedéseit kormányhatározatok hagyták jóvá.

A 2003–2008 közötti időszakra szóló második Nemzeti Környezetvédelmi Program (továbbiakban NKP-II) kidolgozásának alappilléret az NKP-I végrehajtása során felhalmozott tapasztalatok alkotják. Az NKP-I alapvető feladatát teljesítette: kijelölte a magyar környezetpolitika célkitűzéseit és cselekvési irányait, valamint felvázolt egy beavatkozási tervrendszert.

Az NKP-II kidolgozása a legfontosabb hazai és nemzetközi környezetpolitikai alapelvek figyelembevételével történt. Ezen alapelvek három csoportot képeznek:

- A környezetvédelemben mára már hagyományosnak tekintett alapelvek (pl. az elővigyázatosság, a megelőzés, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékoztatás, a nyilvánosság és a szennyező fizet elve).
- A fejlett országok környezeti tevékenysége alapján számunkra példaértékűnek tekinthető további alapelvek (a megosztott felelősség; az átláthatóság biztosítása a tervezés, döntéshozás, finanszírozás, megvalósítás és ellenőrzés során; kiszámíthatóság a szabályozásban és a finanszírozásban; számonkérhetőség, világos célok, mérhető teljesítmények; partnerség, szubszidiaritás, addicionalitás, többszörös hasznú intézkedések).
- A legátfogóbb elvek sorába a fenntartható fejlődés alapelvei tartoznak. Ezek részletes kifejtését a Fenntartható Fejlődés Nemzeti Stratégiája tartalmazza majd, amely 2004 végére készül el, figyelemmel a közelmúltban lezárult johannesburgi „Föld Csúcs” eredményeire. Az alapelveket azonban lehetőség szerint már az NKP-II végrehajtásának első éveiben is érvényesíteni kell, ezzel is elősegítve a fenntartható fejlődés irányába történő átmenet társadalmi, gazdasági és környezeti feltételeinek kialakítását.

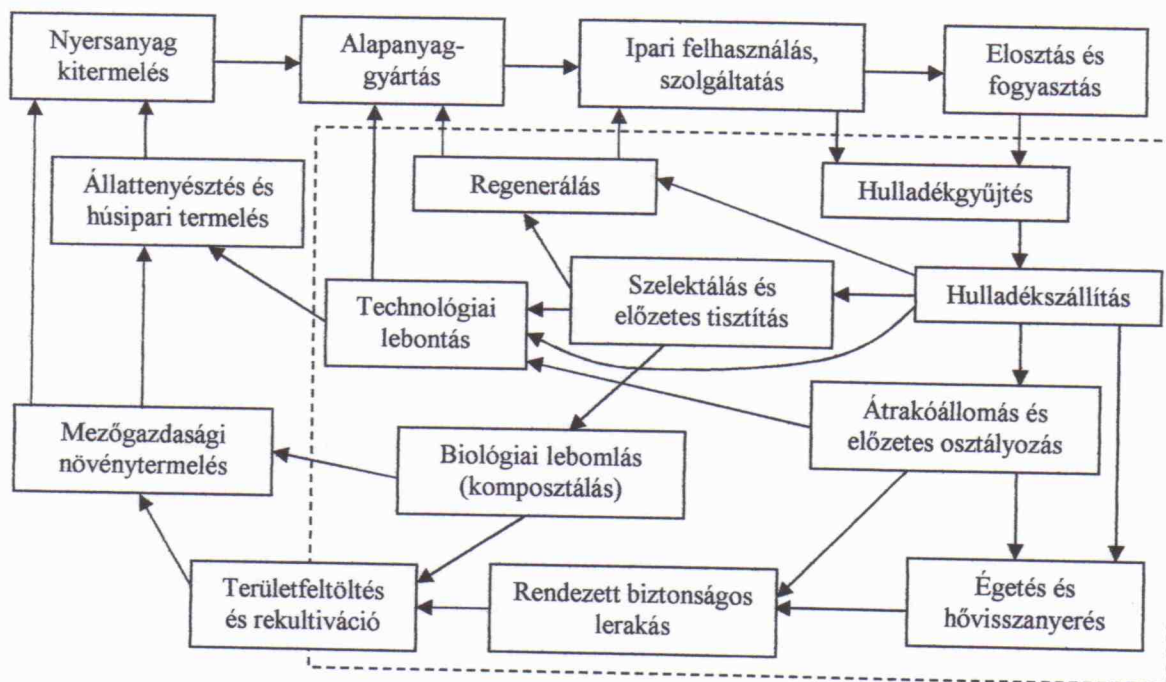
A 2000. évi hulladékgazdálkodási törvény előírta az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (OHT) elkészítését.

2003. augusztus 15-én született meg a 126/2003. Korm. rendelet „A hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményéről”, amely többek között kimondja, hogy a 2008 végéig hatályos OHT alapján a regionális részeket készítő környezetvédelmi felügyelőségeknek 2003. szeptember közepéig, a településeknek és a rendelet hatálya alá tartozó településeknek és a jelentős mennyiségű hulladékot termelő cégeknek 2004. augusztus elejéig el kell készíteniük saját helyi illetve egyedi hulladékgazdálkodási terveiket.

2004-ben a térség települései úgy döntöttek, hogy elkészítetik saját helyi illetve egyedi hulladékgazdálkodási terveiket.

1. A kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési program

A korszerű hulladékhasznosítást egy komplex körfolyamatként is fölfoghatjuk, fő vázát a nyersanyagkitermelés–feldolgozás–gyártás–fogyasztás–gyűjtés–szállítás–válogatás adja, amely után ismét jó esetben a nyersanyagkitermelés–feldolgozás-hoz érkezünk. A mellékszálon valósul meg a lekerakás. Ha a forgalomban lévő mennyiségekkel arányosítanánk a nyilak vastagságát, akkor a jelenlegi rendszert és eredményeket leképezve a külső íven kilencszer vastagabbak volnának, mint a belső íven. A sikeres korszerű hulladékgazdálkodási rendszer célja, hogy a keletkező hulladékok 30-40 %-a „megforduljon” a belső íven, tehermentesítve ezzel a véges kapacitású lerakókat.



1. ábra

Hulladékhasznosítás általános körfolyamata

Forrás: Dr. Árvai J., 1993.

A tervezést sok helyen nehezítette, hogy nem állt rendelkezésre megfelelő és elegendő adat. A szolgáltatót, valamint a vállalkozásokat egyre szélesebb körben kötelezik a hulladék keletkezésével és kezelésével kapcsolatos nyilvántartásra és adatszolgáltatásra. A jövőben ezt az adathiányt pótolni fogják az elkövetkezendő időszakban „bevallott” adatok, amelyek jelen terv 2 év múlva történő felülvizsgálatakor beépülnek és a tervezési adatokat frissítik, aktualizálják, pontosítják.

Az adatok összehasonlítási lehetőséget fogja biztosítani, hogy az elkövetkezendő években a tervezési területen közös a kommunális szolgáltató, aki az adatokat is szolgáltatja.

A biológiailag lebomló anyaghányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszere jelenleg még nem került kidolgozásra.

Az önkormányzatoknak széles körű lehetősége van arra, hogy a meglévő oktatási, közszolgálati intézmények révén az érintettekkel (lakosság), a hulladékgazdálkodással kapcsolatos szemléletformáló, tájékoztató információkat megismertesse. A legnagyobb hangsúlyt a gyermekek tudatformálására, környezeti nevelésére kell fordítani. Ehhez célszerű egy térségi összefogásban megvalósuló, a tervezési időszakra vonatkozó programot kidolgozni, majd levezetni. Valószínűleg külső szakértők bevonása is szükséges. A program költségeit többféle forrásból elő lehet teremteni. Jól irányzott megkeresésekkel helyi és multi vállalkozások, valamint a lakosság hozzájárulhatnak a program sikeréhez.

A kommunális szolgáltató nyitott a programok kidolgozására, megvalósítására, amennyiben a megfelelő forrásokat az önkormányzatok, lakosság, vállalkozások biztosítják, ekkor szakmai felelősi és koordináló feladatokat is elvállalja.

Felül kell vizsgálni a hatályos helyi rendeleteket, s amennyiben nincs önálló rendelet a szilárd, folyékony hulladékról vagy a köztisztaságról, úgy meg kell alkotni, a Környezetvédelmi Felügyelőségnek véleményezésre megküldeni, majd a testületnek jóvá kell hagyni. Jelen hulladékgazdálkodási tervben megfogalmazott „újításokat” be kell vezetni a megfelelő rendelkezésekbe, hogy az érintettek ezáltal kötelezve is legyenek a programban való részvételben – remélhetőleg hozzájárulva a program sikeréhez.

1.1. A hulladékok kezelésének racionalizálását elősegítő intézkedések meghatározása külön ágazatok szerinti hulladéktípusok alapján

1.1.1. A hulladékkeletkezés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások lehetőségei, feladatai

| Cél | Cselekvési program | Idő-zítés | Érintettek köre | Felelős |
|---|--|------------|---|--------------------------------|
| Térségi koncepció kidolgozása | Nyugat-dunántúli Nagytérségi Hulladékgazdálkodási Program elkészítése | 2004-2005. | Társult települések önkormányzatai ¹ , Rumpold-Marcali Kft. DRV Rt. | Zalabér község Önkormányzata |
| Jogi háttér helyi szintű rendezése | A szilárd-, folyékony hulladékról, köztisztaságról szóló helyi rendelet megalkotása/bővítése | 2004-2005. | Sármellék község Önkormányzata Rumpold-Marcali Kft. DRV Rt. NYUDU-KÖFE | Sármellék község Önkormányzata |
| | Települési Szennyvizkezelési Program megalkotása | 2005. | Sármellék község Önkormányzata DRV Rt. NYUDU-KÖFE | Sármellék község Önkormányzata |
| Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata | Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata, új adatok beillesztése, elemzése, program szükséges módosítása, aktualizálása | Két-évente | Sármellék község Önkormányzata Rumpold-Marcali Kft. DRV Rt. NYUDU-KÖFE | Sármellék község Önkormányzata |
| Környezet-tudatosság elterjesztése | Tudatformáló, oktatási, tájékoztató program kidolgozása | 2005. | Sármellék község Önkormányzata Környező települések, Rumpold-Marcali Kft. DRV Rt. | Sármellék község Önkormányzata |
| | Program futtatása, előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató anyagok elkészítése, | 2004-2008. | Külső szakértők, Oktatási intézmények, Lakosság (gyermekekre koncentrálva), vállalkozások | Sármellék község Önkormányzata |
| Szervesanyag-tartalom csökkentése | Lebomló anyaghányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása | 2005. | Sármellék község Önkormányzata Rumpold-Marcali Kft. NYUDU-KÖFE Külső szakértők, Lakosság, vállalkozások | Sármellék község Önkormányzata |
| Csomagoló-anyag- tartalom csökkentése | Csomagolóanyag-hányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása | 2005. | Sármellék község Önkormányzata Rumpold-Marcali Kft. DRV Rt. NYUDU-KÖFE Külső szakértők, Lakosság, vállalkozások | Sármellék község Önkormányzata |

1. táblázat
A hulladékkeletkezés csökkentését szolgáló intézkedések

1.1.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések meghatározása

| Cél | Cselekvési program | Idő-zítés | Érintettek köre | Felelős |
|--|--|------------|---|--|
| Szelektív hulladék-gyűjtés népszerűsítése | Előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató, ismeretterjesztő anyagok elkészítése | 2004-2008. | Sármellék község Önkormányzata Környező települések, Rumpold-Marcali Kft. | Sármellék község Önkormányzata |
| Szelektív hulladék-gyűjtés kiszélesítése | Szolgáltatói szerződés bővítése (gyakoriság, frakciók stb.), díjfizetési rendszer kidolgozása, módosítása | 2005. | Sármellék község Önkormányzata Rumpold-Marcali Kft. | Sármellék község Önkormányzata |
| A kiemelten kezelendő hulladékok lerakott mennyiségének csökkentése | A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervének egyeztetése és üzemeltetése | 2005-2008. | Sármellék község Önkormányzata Rumpold-Marcali Kft NYUDU-KÖFE Lakosság, vállalkozások | Sármellék község Önkormányzata |
| | Szárazelem-gyűjtő edényzetek kihelyezése és ürítése (2db) | | | Sármellék község Önkormányzata |
| | Hulladékudvar létesítése (1db) | 2004-2008. | | Sármellék község Önkormányzata |
| | Akkumulátorok, szárazelemek, elektronikus hulladékok forgalmazási helyeken a cseréje és visszavétele | 2004-2008. | Kereskedelem, Lakosság, Gyártók | Forgalmazók |
| | Egészségügyi hulladékok kezelésre történő átadás | 2004-2008. | Egészségügyi intézmények (beleértve a magánpraxist is), Lakosság | NYUDU-KÖFE ÁNTSZ Zala megyei Intézete |
| | Állati eredetű hulladék számára gyűjtőhely kialakítása a gesztor településen | 2005. | Állategészségügyi állomás, Lakosság, termelők | Zalabér község Önkormányzata |
| Csomagoló anyagok lerakott mennyiségének csökkentése | Papír, műanyag ingatlanonkénti gyűjtése a kötött szerződés szerinti rendszerességgel és ürítése | 2004-2008. | Sármellék község Önkormányzata Rumpold-Marcali Kft Lakosság, vállalkozások | Sármellék község Önkormányzata |
| | Szelektív hulladékgyűjtő sziget helyének kijelölése, telepítése és ürítése (2db) | 2004-2008. | | Sármellék község Önkormányzata |
| | Válogatómű telepítése | 2006-2007. | Sármellék község Önkormányzata Rumpold-Marcali Kft Programban résztvevő települések | Ny-Dunántúli Program |
| Szerves bomló hulladékok és szennyvíz-iszap lerakott mennyiségének csökkentése | Házi komposztáló berendezések pályázat(ok) útján történő beszerzése, ingatlanonkénti kedvezményes telepítése | 2005-2008. | Sármellék község Önkormányzata Programban résztvevő települések, Rumpold-Marcali Kft NYUDU-KÖFE Külső szakértők, Lakosság, vállalkozások | Sármellék község Önkormányzata |
| | Térségi komposztáló telep terveinek elkészítése | 2005-2006. | | Ny-Dunántúli Program |
| Inert hulladék lerakott mennyiségének csökkentése | Térségi inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep terveinek elkészítése | 2005-2008. | | Ny-Dunántúli Program |

2. táblázat

A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések

1.1.3. A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, a hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések meghatározása

| Cél | Cselekvési program | Idő-zítés | Érintettek köre | Felelős |
|--|--|------------|---|--------------------------|
| Hulladékok korszerű és komplex kezelése, ártalmatlanítása | Regionális hulladéklerakó terveinek elkészítése, lerakó létesítése Zalabér településen | 2004-2005. | Programban résztvevő települések, Rumpold-Marcali Kft NYUDU-KÖFE | Nyugat-Dunántúli Program |
| A kiemelten kezelendő hulladékok lerakott mennyiségének csökkentése | A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervének egyeztetése és üzemeltetése | 2004-2008. | Sármellék község Önkormányzata Rumpold-Marcali Kft NYUDU-KÖFE Lakosság, vállalkozások | Nyugat-Dunántúli Program |
| Szerves bomló hulladékok és szennyvíz-iszap lerakott mennyiségének csökkentése | Regionális komposztáló-telep terveinek elkészítése, telep létesítése a majd kijelölt településen | 2006-2007. | Programban résztvevő települések, Rumpold-Marcali Kft NYUDU-KÖFE | Nyugat-Dunántúli Program |
| Inert hulladék lerakott mennyiségének csökkentése | Térségi inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep terveinek elkészítése, telep létesítése a majd kijelölt településen | 2005-2008. | Programban résztvevő települések, Rumpold-Marcali Kft NYUDU-KÖFE | Nyugat-Dunántúli Program |

3. táblázat

A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések

1.1.4. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai

Fel kell mérni az illegális, vadlerakó helyeket is, és azok rekultiválásáról, illetve tájba illesztéséről gondoskodni szükséges. Az illegális (vadlerakások) felszámolását 2005. végéig el kell végezni. Amennyiben bizonyos helyeken újra képződik, lehetőség szerint fel kell kutatni a felhalmozódás eredetét, felelősét, ellene eljárást indítani, majd a felszámolást azonnal végrehajtatni.

Az illegális, vagy műszakilag nem megfelelő szennyvíz leürítő helyek, és dögtemetők környezetvédelmi felülvizsgálatát szintén el kell végezni, a bezárásról gondoskodni szükséges.

A műszakilag nem megfelelően kialakított települési hulladéklerakók bezárájáról legkésőbb 2009-ig kell gondoskodni.

A műszakilag nem megfelelő hulladéklerakókon – a környezetvédelmi felülvizsgálat eredményeit figyelembe véve – a tervidőszak végéig az alábbi intézkedéseket kell megtenni:

- Hulladéklerakó szigetelése, a csapadékvíz bejutásának megakadályozására,
- Gázkezelési, ellenőrzési rendszer kialakítása,
- A működésből származó zavaró hatások mérséklése,
- Üzemeltetési terv készítése,
- Kiegészítő műszaki létesítmények elhelyezése,
- Őrzés-védelem megoldása,
- Hulladék beszállítási-átvételi szabályok rögzítése,
- Ellenőrzési, mérési és megfigyelési rendszer kialakítása.

A fentiekben felsorolt intézkedések egy részét abban az esetben is meg kell tenni, ha a lerakó már most bezárással kerül. Ebben az esetben az utógondozás szakaszáról beszélünk.

A rekultiváció folyamata az alábbiak szerint alakul:

- Rekultivációs tervezés,
- Tájba illesztés tervezése,
- Rekultivációt megelőző környezeti állapotfelmérés, felülvizsgálat,
- Környezetvédelmi felülvizsgálati elvégzése,
- Rekultiváció, tájba illesztés megvalósítása,
- Monitoring hálózati kiépítése,
- Utógondozás.

| Cél | Cselekvési program | Idő-zítés | Érintettek Köre | Felelős |
|--|--|------------|--|--------------------------------|
| Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, dögkutak felkutatása | Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, dögkutak felkutatása a területen, folyamatos „örjárat”, tájékoztatás | 2004-2008. | Sármellék község Önkormányzata Civil szervezetek, Lakosság, vállalkozások, NYUDU-KÖFE ÁNTSZ Zala megyei Intézete | Sármellék község Önkormányzata |
| Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, dögkutak felszámolása, rekultiválása | Felkutatott felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, dögkutak felszámolásáról, rekultivációjáról tanulmány készítése, kivitelezés (később keletkező illegális lerakások felszámolása azonnal szükséges) | 2005. | Sármellék község Önkormányzata Civil szervezetek, Lakosság, vállalkozások, NYUDU-KÖFE ÁNTSZ Zala megyei Intézete | Sármellék község Önkormányzata |

4. táblázat

A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakótelepek rekultiválásának, felszámolásának feladatai

1.2. A tervezett intézkedések végrehajtásának sorrendje és határideje

| Prioritási rend | Cselekvési program | Határidő | |
|-----------------|---|-----------|-----------|
| | | Megkezdés | Befejezés |
| 1. | Nyugat-Dunántúli Hulladékgazdálkodási Program kidolgozása | 2004. | 2005. |
| | Helyi rendelkezések felülvizsgálata, bővítése, aktualizálása | | |
| 2. | Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döngkutak felkutatása a területen, folyamatos „őrjárat”, tájékoztatás | 2004. | 2005. |
| 3. | Szelektív gyűjtősziget, szárazelemgyűjtő edényzet, helyének kijelölése, hulladékudvar terveinek elkészítése | 2004. | 2008. |
| | A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervének egyeztetése | | |
| | Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döngkutak felszámolásáról, rekultivációról tanulmány készítése, kivitelezés | | |
| | Települési Szennyvízkezelési Program megalkotása | 2005. | 2005. |
| 4. | Regionális hulladéklerakó terveinek elkészítése | 2004. | 2006. |
| | Regionális komposztáló-telep terveinek elkészítése | | |
| | Regionális inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep terveinek elkészítése | | |
| | Átrakó állomás terveinek elkészítése a majd kijelölt településen | | |
| 5. | Regionális hulladéklerakó létesítése a majd kijelölt településen | 2006. | 2007. |
| | Regionális komposztáló-telep létesítése a majd kijelölt településen | | |
| | Regionális inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep létesítése a majd kijelölt településen | | |
| 6. | Szelektív gyűjtősziget, szárazelemgyűjtő edényzet, helyének kijelölése, hulladékudvar üzemeltetése | 2006. | 2008. |
| | Papír, műanyag, üveg ingatlanonkénti gyűjtése a kötött szerződés szerinti rendszerességgel | 2004. | 2008. |
| | A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének üzemeltetése | 2005. | 2008. |

5. táblázat

A fejlesztések, beruházások ütemezése, megkezdésének prioritási rendje és határideje

Természetesen azon fejlesztések, amelyek nem ezen településen valósulnak meg – bár a település érintett, hiszen kibocsátott hulladékát a beruházásra kerülő létesítmények fogadják majd –, jelen hulladéktervben „tájékoztató jellegűek”, és tervezésükről, kivitelezésükről az alábbi pontokban bemutatásra kerülő tervezett Nyugat-dunántúli Nagytérsegi Hulladékgazdálkodási Program gondoskodik.

1.3. A megvalósításhoz szükséges eszközök, megfelelő előkezelő, ártalmatlanító és hasznosító eljárások, berendezések és létesítmények meghatározása

1.3.1. Hatékony és racionális hulladékgyűjtési szállítási rendszerek kialakítási terve

A hatékony és racionális hulladékgyűjtés szállítási rendszerének kialakítása a szolgáltató elemi érdeke. A települések bejárását úgy alakítja ki, hogy minél kisebb szállítási teljesítményt produkáljon, azaz minél rövidebb útvonalon járja be az ingatlanokat és a településeket. Ehhez korszerű útvonaltervezésre van szükség.

A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtése esetében a speciális jármű egy napon az egy körzetbe eső településeket igyekszik az optimális útvonalon bejárni, előre rögzített és meghirdetett időpontban (időintervallumban) és helyen átvenni a hulladékot.

1.3.2. Hasznosító rendszerek terve és összehangolása a területfejlesztési és a területrendezési tervekkel, valamint a településrendezési tervekkel és szabályzatokkal

A térségben létesítésre kerülő hasznosító telepek a területfejlesztési tervekkel, településrendezési tervekkel és építési szabályzatokkal összhangban vannak.

1.3.3. Ártalmatlanító telepek (technológiai, kapacitási és földrajzi telepítési) terve és összehangolása a területfejlesztési (regionális, megyei, kistérségi) tervekkel

A Megyei területfejlesztési koncepció célul tűzte ki:

- a megyei növekvő hulladékmennyiség európai szintű kezelését, szelektív hulladékgyűjtést, kezelést és hulladék újrahasznosítást;
- a környezet potenciálisan veszélyeztető hulladéklerakók megszüntetését, bezárását, megfelelő műszaki védelemmel rendelkező térségi hulladéklerakó létesítését;
- hulladékkezelő és feldolgozó háttérpar megteremtését.

2. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek a tervezési időszakra vonatkozólag

2.1.1. A hulladékkeletkezés csökkentésének eléréséhez szükséges beavatkozások tervezett költségei

| Cél | Cselekvési program | Időzítés | Tervezett költség (eFt) |
|---|--|------------|-------------------------|
| Térségi koncepció kidolgozása | Nyugat-dunántúli Nagytérségi Hulladékgazdálkodási Program elkészítése | 2004-2005. | n. i. |
| Jogi háttér helyi szintű rendezése | A szilárd-, folyékony hulladékról, köztisztaságról szóló helyi rendelet megalkotása/bővítése | 2004-2005. | 0 |
| | Települési Szennyvízkezelési Program megalkotása | 2005. | 0 |
| Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata | Helyi Hulladékgazdálkodási Terv felülvizsgálata, új adatok beillesztése, elemzése, program szükséges módosítása, aktualizálása | Kétévente | 90 |
| Környezet-tudatosság elterjesztése | Tudatformáló, oktatási, tájékoztató program kidolgozása | 2005. | 90 |
| | Program futtatása, előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató anyagok elkészítése, | 2004-2008. | 1000 |
| Szervesanyag-tartalom csökkentése | Lebomló anyaghányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása | 2005. | 90 |
| Csomagoló-anyag- tartalom csökkentése | Csomagolóanyag-hányad lerakási tilalmára vonatkozó előírások ellenőrzési módszerének kidolgozása | 2005. | 90 |
| Összesen | | | 1360 |

6. táblázat

A hulladékkeletkezés csökkentését szolgáló intézkedések tervezett költségei (2004-2008.)

2.1.2. A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések tervezett költségei

| Cél | Cselekvési program | Időzítés | Tervezett költség (eFt) |
|--|--|------------|----------------------------------|
| Szelektív hulladék-gyűjtés népszerűsítése | Előadások, workshopok, táborok, erdei iskolák szervezése, tájékoztató, ismeretterjesztő anyagok elkészítése | 2004-2008. | 400 |
| Szelektív hulladék-gyűjtés kiszélesítése | Szolgáltatói szerződés bővítése (gyakoriság, frakciók stb.), díjfizetési rendszer kidolgozása, módosítása | 2005. | 0 |
| A kiemelten kezelendő hulladékok lerakott mennyiségének csökkentése | A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervének egyeztetése és üzemeltetése | 2004-2008. | 0 |
| | Szárazelem-gyűjtő edényzetek kihelyezése és ürítése (2 db) | | 50 |
| | Hulladékudvar létesítése (1 db) | | n. i * |
| | Akkumulátorok, szárazelemek, elektronikus hulladékok forgalmazási helyeken a cseréje és visszavétele | | n.i |
| | Egészségügyi hulladékok kezelésre történő átadás „kikényszerítése” | | n.i |
| | Allati eredetű hulladék számára gyűjtőhely kialakítása a gesztor településen | 2005. | 0** |
| Csomagoló anyagok lerakott mennyiségének csökkentése | Papír, műanyag ingatlanonkénti gyűjtése a kötött szerződés szerinti rendszerességgel és ürítése | 2004-2008. | Szerződés szerint |
| | Szelektív hulladékgyűjtő sziget telepítése és ürítése (2 db) | 2004-2008. | 9000 |
| | Válogató mű telepítése | 2006-2007. | Jelenleg nem ismert ez az összeg |
| Szerves, bomló anyagok, szennyvíz-iszap lerakott mennyiségének csökkentése | Házi komposztáló berendezések pályázat(ok) útján történő beszerzése, ingatlanonkénti kedvezményes telepítése | 2005-2008. | 30 |
| | Térségi komposztáló telep terveinek elkészítése | 2005-2006. | n. i* |
| Inert hulladék lerakott mennyiségének csökkentése | Térségi inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep terveinek elkészítése | 2005-2008. | n.i* |
| Összesen | | | 9480 |

7. táblázat

A hulladékhasznosítás célkitűzésének elérését szolgáló intézkedések tervezett költségei (2004-2008.)

* nem ismert, és a tervek függvényében dől el.

** ez a költség az Önkormányzatokat nem terheli jelenleg.

2.1.3. A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, a hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések tervezett költségei

| Cél | Cselekvési program | Időzítés | Tervezett költség (eFt) |
|--|--|------------|-------------------------|
| Hulladékok korszerű és komplex kezelése, ártalmatlanítása | Regionális hulladéklerakó terveinek elkészítése, lerakó létesítése Zalabér településen | 2004-2005. | Jelenleg nem ismert |
| A kiemelten kezelendő hulladékok lerakott mennyiségének csökkentése | A kiemelten kezelendő hulladékok gyűjtési rendszerének kidolgozása, ütemtervének egyeztetése és üzemeltetése | 2004-2008. | Jelenleg nem ismert |
| Szerves bomló hulladékok és szennyvíz-iszap lerakott mennyiségének csökkentése | Regionális komposztáló-telep terveinek elkészítése, telep létesítése a majd kijelölt településen | 2006-2007. | Jelenleg nem ismert |
| Inert hulladék lerakott mennyiségének csökkentése | Térségi inert- hulladékkezelő-, feldolgozó telep kivitelezése, hulladék feldolgozása újrahasznosításra | 2005-2008. | Jelenleg nem ismert |
| Összesen | | | 0 |

8. táblázat

A környezetvédelmileg megfelelő és gazdaságilag megvalósítható, hulladékártalmatlanítási célkitűzéseket biztosító szükséges fejlesztések tervezett költségei (2004-2008.)

2.1.4. A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakó telepek rekultiválásának, felszámolásának tervezett költségei

| Cél | Cselekvési program | Időzítés | Tervezett költség (eFt) |
|---|---|------------|-------------------------|
| Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döngkutak felkutatása | Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döngkutak felkutatása a területen, folyamatos „örjárat”, tájékoztatás | 2004-2008. | 1000 |
| Felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döngkutak felszámolása, rekultiválása | Felkutatott felhalmozott hulladékok, illegális lerakók, döngkutak felszámolásáról, rekultivációjáról tanulmány készítése, kivitelezés (később keletkező illegális lerakások felszámolása azonnal szükséges) | 2005. | 2000 |
| Összesen | | | 3000 |

9. táblázat

A környezetvédelmileg nem megfelelő és illegális kezelő, lerakótelepek rekultiválásának, felszámolásának tervezett költségei (2004-200

3. A hulladékgazdálkodási tervben foglaltak megvalósításához becsült költségek fedezésére tervezett források

| Forrás megnevezése | %-os megoszlás | Forrás nagysága (eFt) |
|----------------------------|----------------|-----------------------|
| Saját erő | 10 | 1384 |
| Hitel | - | - |
| Decentralizált támogatás * | 30 | 4152 |
| Központi támogatás * | 20 | 2768 |
| EU támogatás * | 40 | 5536 |
| Egyéb | - | - |
| Összesen | 100 | 13840 |

* A készülő Nyugat-dunántúli Nagytérségi Hulladékgazdálkodási Programhoz társult településekkel közösen megpályázandó forrás jelen településre vonatkozó lélekszámarányos értéke

10. táblázat
Forrástérkép (2004-2008.)